

Sygn. akt VPa 154/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Jacek Wilga (spr.)

Sędziowie: SSO Andrzej Marek

SSR del. Anna Jabłońska - Socha

Protokolant: Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2013 roku **w Legnicy**

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko A. M.

o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w Lubinie

z dnia 10 września 2013 roku

sygn. akt IV P 151/13

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 września 2013r. w sprawie o sygn. akt IV P 151/13 Sąd Rejonowy w Lubinie oddalił powództwo A. K. skierowane przeciwko A. M. o przywrócenie do pracy (punkt I) i zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji powziął po ustaleniu, iż z dniem 9 kwietnia 2013r. A. K. została zatrudniona u A. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)na podstawie umowy o pracę na okres próbny do dnia 30 czerwca 2013r. W dacie zatrudnienia powódka była w ciąży, która została stwierdzona w zaświadczeniu lekarskim z dnia 13 maja 2013r. Sąd Rejonowy ustalił ponadto, iż z uwagi na złe samopoczucie oraz na charakter pracy związany z dźwiganiem ciężkich przedmiotów, w dniu 17 maja 2013r. A. K. otrzymała zwolnienie lekarskie na okres od 20 maja 2013r. do 20 czerwca 2013r. W dniu 18 maja 2013r. kierownik sklepu, w którym pracowała powódka, K. W. w obecności M. G. wręczył powódce pisemne oświadczenie z dnia 17 maja 2013r. o rozwiązaniu umowy o pracę za

wypowiedzeniem, które zawierało pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania do sądu pracy. Po zapoznaniu się z treścią pisma, powódka zwróciła je przełożonej oraz poinformowała, iż jest w ciąży, a w konsekwencji korzysta z ochrony trwałości stosunku pracy. Na okoliczność odmowy potwierdzenia odbioru wypowiedzenia umowy o pracę przez powódkę K. W. i M. G. sporządziły stosowną notatkę. Sąd I instancji ustalił również, iż w dniu 3 czerwca 2013r. A. K. sporządziła wniosek o sprostowanie świadectwa pracy, które zostało jej doręczone w dniu 31 maja 2013r. W tym samym dniu odbyła wizytę lekarską, w trakcie której zgłaszała złe samopoczucie i plamienie. Lekarz, w razie braku poprawy zalecił hospitalizację. W czasie kolejnej wizyty, w dniu 21 czerwca 2013r. A. K. otrzymała zwolnienie lekarskie na dalszy okres. Z ustaleń faktycznych w sprawie wynikało ponadto, iż w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim powódka opiekowała się trzyletnim synem oraz odbierała córkę z przedszkola, natomiast w okresie do dwóch tygodni po wręczeniu pisemnego oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę, powódka odwiedziła M. G. w jej domu.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo A. K. za nieuzasadnione. Wskazał, iż przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że strona pozwana doręczyła powódce oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy, a zatem doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy o pracę. Z zeznań świadków M. W., K. W. oraz M. G., które Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne wynikało, iż w dniu 18 maja 2013r. A. K. wręczono oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę, które powódka zwróciła przełożonej. Niezależnie od powyższego Sąd I instancji wskazał, że wytaczając powództwo o przywrócenie do pracy w dniu 5 czerwca 2013r. powódka uchybiła terminowi do złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę. Powołując się na treść art. 265 § 1 i § 2 k.p. wywoził, iż brak było podstaw do przywrócenia terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, bowiem zwolnienie lekarskie powódka otrzymała po wypowiedzeniu umowy o pracę, zaś z jego treści nie wynikało zalecenia leżenia. Z zeznań powódki, M. G. i S. K. wynikało przy tym, że w okresie zwolnienia lekarskiego powódka czuła się na tyle dobrze, że zajmowała się dziećmi, oraz odwiedziła M. G. w jej domu. A. K. nie wykazała również, aby nie mogła złożyć odwołania do sądu z uwagi na zagrożenie ciąży. Dodatkowo Sąd Rejonowy, odnosząc się do zasady wynikającej z art. 177 § 3 k.p. wskazał, iż strony zawarły umowę o pracę na okres próbny do dnia 30 czerwca 2013r. Analiza dokumentacji lekarskiej wykazała natomiast, iż trzeci miesiąc ciąży upływał w dniu 1 lipca 2013r. Tym samym umowa o pracę uległaby rozwiązaniu zgodnie z terminem, na jaki została zawarta.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości A. K., zarzucając:

I. naruszenie przepisu prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., poprzez dowolną, nie zaś swobodną ocenę materiału dowodowego, sprzeczną z zasadami doświadczeni życiowego, polegającą w szczególności na:

1. pominięciu dowodu z zeznań świadków S. K. oraz G. K. na okoliczność nieotrzymania przez powódkę wypowiedzenia umowy o pracę z uwagi fakt, iż nie byli oni świadkami zdarzenia z dnia 18 maja 2013r. oraz ze względu na pokrewieństwo z A. K.;

2. przyjęciu, iż stan zdrowia powódki nie uniemożliwiał jej wniesienia odwołania, podczas gdy powódka od dnia 20 maja 2013r. do chwili obecnej przebywa na zwolnieniu lekarskim, a świadkowie K. W. oraz M. G. potwierdziły, iż powódka informowała je o zagrożeniu ciąży oraz o problemach z ciśnieniem;

3. przyjęciu, jedynie na podstawie daty ostatniej menstruacji, iż powódka w dniu 30 czerwca 2013r. była w 12 tygodniu ciąży, podczas gdy data wskazana przez powódkę mogła być nieprecyzyjna, a ponadto jak wynika z karty ciąży, w dniu 30 czerwca 2013r. powódka była w 13 tygodniu ciąży;

4. nieodniesienie się do treści zaświadczenia lekarskiego z dnia 7 czerwca 2013r., z którego wynika, że w dniu 7 czerwca 2013r. A. K. była w 9 tygodniu ciąży, co oznacza, że w dacie 30 czerwca 2013r. upłynął trzeci miesiąc ciąży;

II. naruszenie prawa materialnego:

1. w postaci art. 177 § 3 k.p. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na ustaleniu wieku ciąży jedynie na podstawie daty ostatniej miesiączki, podczas gdy data wskazana mogła być nieprecyzyjna, a ponadto jak wynika z karty ciąży, w dniu 30 czerwca 2013r. powódka była w 13 tygodniu ciąży;

2. w postaci art. 265 k.p. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, iż powódka uchybiła terminowi do wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę ze swej winy, podczas gdy powódka uchybiła terminowi bez swojej winy, bowiem w tym czasie przebywała na zwolnieniu lekarskim, a nadto o wypowiedzeniu umowy o pracę dowiedziała się w dniu 31 maja 2013r., gdy doręczono jej świadectwo pracy.

Wskazując na powyższe, powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie oraz o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że zarzuty podniesione w apelacji są bezpodstawne i nieuzasadnione, gdyż Sąd I instancji nie naruszył przepisów prawa procesowego ani prawa materialnego.

Sąd Okręgowy uznając ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy za prawidłowe i przyjmując je za własne, zważył co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

Na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Ocena wiarygodności i mocy przeprowadzonych dowodów powinna odpowiadać regułom logicznego myślenia wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego będące wyznacznikiem granic dopuszczalnych wniosków i stopnia prawdopodobieństwa ich przydatności w konkretnej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c., choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne. Tylko w przypadku wykazania, że brak jest powiązania, w świetle kryteriów wyżej wzmiankowanych, przyjętych wniosków z zebrany materiał dowodowy, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez sąd. Nie jest wystarczająca sama polemika naprowadzająca wnioski odmienne, lecz wymagane jest wskazanie, w czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu wniosków kwestionowanych.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I Instancji wyprowadził ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego logiczny poprawnie wniosek, iż w dniu 18 maja 2013r. A. K. wręczono pisemne oświadczenie z dnia 17 maja 2013r. o rozwiązaniu umowy o pracę, które zawierało pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania do sądu pracy.

Przesłuchana w sprawie K. W. zeznała, iż osobiście wręczyła A. K. wypowiedzenie umowy o pracę, natomiast powódka odmówiła pokwitowania odbioru dokumentu i zwróciła go przełożonej. Okoliczność tę potwierdziła M. G., która była obecna w biurze kierownika w chwili, gdy powódka została poinformowana o rozwiązaniu stosunku pracy. Sąd miał na uwadze, iż w dacie przesłuchania świadek M. G. nie była zatrudniona u strony pozwanej, a zatem nie miała interesu w składaniu zeznań korzystnych dla pracodawcy. Ponadto treść zeznań M. G. znalazły odzwierciedlenie w zeznaniach M. R., która wskazała, iż w dniu 20 maja 2013r. została poinformowana przez kierownika sklepu o odmowie przyjęcia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę przez powódkę oraz M. W., która podała, iż poleciła K. W. i M. G. sporządzenie notatki na okoliczność odmowy podpisania oświadczenia o rozwiązaniu umowy.

Za chybiony należało również uznać zarzut pominięcia przy rozstrzygnięciu sprawy dowodu z zeznań G. K. i S. K.. Sąd Odwoławczy miał na względzie, iż G. K. i S. K. nie byli świadkami zdarzenia z dnia 18 maja 2013r., a ponadto należą do najbliższej rodziny powódki. W związku z powyższym ich zeznania stanowiły wyłącznie relację subiektywnej wersji

zdarzeń prezentowanych im przez A. K., a zatem nie mogły stanowić podstawy ustaleń faktycznych w sprawie. Co więcej, zeznania G. K. i S. K. nie znajdowały odzwierciedlenia w całości kształcie materiału dowodowego.

Odnosząc się do naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. należy zauważyć, iż zarzut ten może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2009r., sygn. akt I UK 129/09), czego jednak nie sposób zarzucić zaskarżonemu orzeczeniu.

Za chybiony należało uznać zarzut naruszenia prawa materialnego. Z dyspozycji art. 264 § 1 k.p. wynika, iż odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę wnosi się do sądu pracy w ciągu 7 dni od dnia doręczenia pisma wypowiadającego umowę o pracę. Terminy do złożenia odwołania od wypowiedzenia z żądaniem przywrócenia do pracy lub odszkodowania biegną od dnia, w którym oświadczenie pracodawcy doszło do pracownika w sposób pozwalający mu zapoznać się z jego treścią, choćby pracownik odmówił zapoznania się z nim.

W dniu 18 maja 2013r. K. W. w obecności M. G. wręczył powódce pisemne oświadczenie z dnia 17 maja 2013r. o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem, które zawierało pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania do sądu prac. Wytaczając powództwo o przywrócenie do pracy w dniu 5 czerwca 2013r. powódka uchybiła zatem terminowi do złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę.

Stosownie do treści art. 265 § 1 k.p., jeżeli pracownik nie dokonał - bez swojej winy - w terminie czynności, o której mowa w art. 264 k.p., sąd pracy na jego wniosek postanowi przywrócenie uchybionego terminu. W myśl hipotezy zawartej w normie powołanego przepisu przywrócenie uchybionego terminu możliwe przy spełnieniu przesłanki braku winy pracownika w przekroczeniu terminu. O istnieniu winy lub jej braku należy wnioskować na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony należycie dbającej o swoje interesy oraz subiektywnej zdolności wnioskodawcy do oceny rzeczywistego stanu rzeczy, mierzonej zwłaszcza poziomem wykształcenia, skalą posiadanej wiedzy prawnej i życiowego doświadczenia. Muszą zatem zaistnieć szczególne okoliczności, które spowodowały opóźnienie w wytoczeniu powództwa oraz związek przyczynowy pomiędzy tymi okolicznościami a niedochowaniem terminu do wystąpienia strony na drogę sądową (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001r., sygn. akt I PKN 660/00). Istotne jest przy tym, że okres niedyspozycji związanej z ciążą może, lecz nie w każdym wypadku usprawiedliwia uchybienie terminu do wniesienia pozwu (por. wyrok SN z 25 sierpnia 1998r., sygn. akt I PKN 270/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2006r., sygn. akt II PK 277/05).

Sąd Odwoławczy miał na uwadze, iż jakkolwiek powódka od dnia 20 maja 2013r. korzystała ze zwolnienia lekarskiego, to jednak stan ciąży w tym okresie nie był na tyle groźny, by wyłączał ją z funkcjonowania i z możliwości dokonania prostych działań polegających na złożeniu odwołania do sądu pracy. Jakkolwiek K. W. oraz M. G. podały, iż ciąża powódki była zagrożona, to jednak ich zeznania stanowiły jedynie relację informacji przekazywanych im przez A. K.. Co więcej, analizując dokumentację medyczną powódki, Sąd Okręgowy ustalił, iż A. K. otrzymała zwolnienie lekarskie na okres od 20 maja 2013r. do 20 czerwca 2013r. z uwagi na złe samopoczucie oraz na charakter pracy związany z dźwiganiem ciężkich przedmiotów. Ponadto, lekarz ginekolog zalecił jej jedynie oszczędny tryb życia, nie wspominając o konieczności hospitalizacji. Z treści zwolnienia lekarskiego również nie wynikało zalecenie leżenia. Ponadto, jak wynikało z zeznań S. K., M. G. oraz A. K. w okresie zwolnienia lekarskiego powódka opiekowała się trzyletnim synem oraz odbierała córkę z przedszkola, zaś po wypowiedzeniu umowy o pracę dwukrotnie odwiedziła M. G. w jej domu.

W konsekwencji Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż w sprawie nie zaistniały żadne okoliczności, które pozwoliłyby na wyłączenie winy powódki w uchybieniu terminu z art. 264 § 1 k.p. Powyższe przesądziło już o bezzasadności wniesionej apelacji.

Odnosząc się w takiej sytuacji jedynie dodatkowo do zarzutów powódki związanych z ustaleniem daty upływu dwunastego tygodnia ciąży oraz wynikającej z tego konsekwencji należało zauważyć, iż okoliczność ta pozostawała dla sprawy neutralną. Pozwem z dnia 5 czerwca 2013r. powódka domagała się przywrócenia do pracy u strony pozwanej

na poprzednich warunkach. Tymczasem, strony niniejszego postępowania łączyła umowa o pracę na okres próbny, a zatem z uwagi na treść art. 50 § 1 k.p. powódce przysługiwałoby wyłącznie prawo do odszkodowania niezależnie od stanu zaawansowania ciąży.

Z uwagi na powyższe, Sąd Odwoławczy oddalił wnioski dowodowe na okoliczność ustalenia daty upływu dwunastego tygodnia ciąży powołane przez powódkę w apelacji oraz w następujących po niej pismach procesowych.

W tym stanie rzeczy, apelacja pozbawiona usprawiedliwionych podstaw podlegała oddaleniu w oparciu o treść art. 385 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd Odwoławczy oparł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 60,00 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.